

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

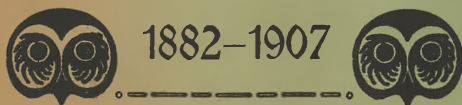
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Undervisningsanstalten
„Kjøbenhavn“.

Stockholmsgade 7

København Ø.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

UNDERVISNINGSANSTALTEN
KJØBENHAVN

1882—1907

STOCKHOLMSGADE 7 — KØBENHAVN Ø.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

UNIVERSITETSBIBLIOTEK

KØBENHAVN

1800-1900

1944/1554

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

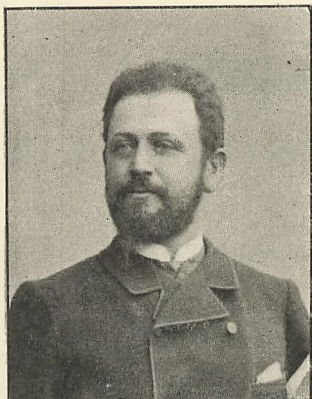
UNDERVISNINGSSANSTALTEN „KJØBENHAVN“S HISTORIE

UNDERVISNINGSSANSTALTEN „KJØBENHAVN“ blev oprettet 1882 af daværende Premierlieutnant *L. Gottschalk*, Kommune­lærerne *K. M. Klausen* og *R. P. Rasmussen* samt cand. philol. *S. Sørensen*. Nu, da den har bestaaet i 25 Aar og har været besøgt af 1461 Elever, er der Anledning til at kaste Blikket tilbage og se paa dens Levnedsløb. Den begyndte meget smaat med nogle faa Elever, hvoraf 2 til Skolelærereksamen. Vor Kapital bestod saa godt som udelukkende i Bestyrelsens Tid og Arbejdskraft. Ved at Bestyrerne selv overtog de fleste Timer og læste for næsten ingen Ting, lykkedes det at komme over de første Vanskeligheder. Senere fik vi Raad til at knytte en Stab af Lærere til os, som vi for største Delen var heldige at beholde i en længere Aarrække, indtil de forlod os ved Overgang til andre Livsstillinger. — Nogen økonomisk Støtte havde vi det første Aar i et 4-Maaneders Afslutningskursus til „den lille Præliminæreksamen“, sidste Gang denne kunde tages; det talte et forholdsvis betydeligt Antal Deltagere.

Hvad Lokalerne angaar, klarede vi os i Begyndelsen med et større Værelse hos en af Bestyrerne; vi maatte dog snart leje en Lejlighed, hvor en ugift Bestyrer ogsaa havde Bolig. I 1886*)

*) Paa dette Tidspunkt antog vi ogsaa et særligt Navn „U. K.“, medens jo alle hidtil herværende Kurser bar Navn efter Ejeren. At de nne Tanke har været praktisk ses af, at den er adopteret af de fleste siden da opstaaede Kurser, ja for nogle Aar siden er man endog gaaet den saa nær i Efterligning, at der her i Byen er oprettet et Kursus, der kalder sig „Københavns Undervisningsanstalt“.

ANSTALTENS GRUNDLÆGGERE.

L. Gottschalk,
R. af Dbg. DM. Ingeniørkapt.

K. M. Klausen,
Lærer, Raadmand. M. F.

R. P. Rasmussen,
Kommunelærer.

S. Sørensen,
Dr. phil., Professor. †

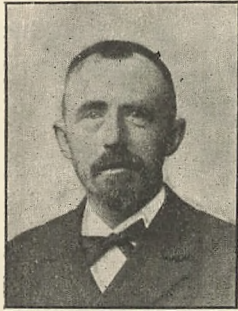
fik vi vore nuværende Lokaler, som har den store Fordel, at vi har Eneraadighed over hele Bygningen. Værelserne er høje, lyse og hensigtsmæssige til dette Brug, og Beliggenheden er saadan, at de er ganske fri for forstyrrende Gadelarm; der er desuden Bolig til en Familie, som holder Lokalerne i Orden og fører Tilsyn med dem.

I Bestyrelsens Sammensætning er der foregaaet nogle Forandringer. Vi havde fra først af ingen særlig Bestyrer for den matematiske Artium og Adgangseksamen til polyteknisk Lærestanstalt, et Savn, som forlængst er afhjulpet, da vi i Efteraaret 1893 fik knyttet vor nuværende Kollega, Hr. cand. mag. H. C. Christiansen til Anstalten; Udfaldet har vist, at vort Blik paa Sagen var rigtigt; thi denne Side af Anstaltens Virksomhed har vundet overordentlig siden den Tid. Nuværende Raadmand K. M. Klausen var oprindelig Medlem af Bestyrelsen, men trak sig efter eget Initiativ tilbage, da han mente, at hans mere og mere omfattende og fremtrædende politiske Virksomhed ikke vilde kunne forenes med en saa bunden Stilling som en Kursusbestyrers; dog er han endnu knyttet til Anstalten som Lærer og Kasserer.

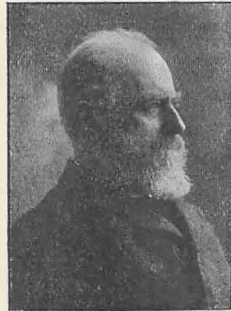
En af Anstaltens Medstiftere, Dr. phil., Professor S. Sørensen, afgang ved Døden den 8de December 1902. I en lang Aarrække ofrede han Undervisningen her sine bedste Kræfter, endskønt han ved sine udmærkede Evner ragede højt op i Videnskabsmændenes Kreds som en Ligemand med de første ved vort Universitet, til hvilket han desværre saa kort Tid var knyttet.

Søren Sørensen, der var en Husmandssøn fra Danstrup ved Randers, var født den 23. November 1848. Allerede som Dreng vakte han Opmærksomhed ved sin enestaaende Begavelse, og ifølge Opfordring fra en Lærer tog Grosserer Hans Puggaard sig af ham og satte ham i Borgerdydsskolen paa Christianshavn. 1867 bestod han Studentereksamen med Udmærkelse og kastede sig derefter med enestaaende Energi over de mest forskellige Grene af Filologien. Ved Siden af Latin og Græsk studerede han saaledes med stor Iver de slaviske Sprog; men først og sidst var det dog Sanskrit, det gamle indiske Sprog,

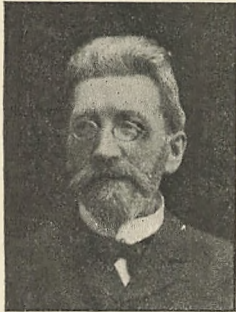
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE.

A. Klønborg,
cand. theol., Sognepræst, Taasinge.

H. Trier,
cand. phil. M. F.

Thorvald Madsen,
Kantor.

J. Rasmussen,
Skoleinspektør. †

A. Jensen,
cand. phil.

H. C. Schumacher,
Krigsassessor, Gymnastiklærer. †

der fangede hans Interesse. Trods sine mangesidige Studier fik han 1874 en fin filologisk Embedseksamen, og han kunde nu mere frit hellige sig sit Yndlingsfag. Af Hensyn til Udkommet maatte han imidlertid paatage sig Skoleundervisning, og 1876 modtog han Ansættelse som Lærer ved Herlufsholm. Allerede 1878 vendte han dog for sine Studiers Skyld tilbage til København, hvor han under Professor Westergaards Sygdom holdt Forelæsninger i Sanskrit ved Universitetet. Samme Aar døde Westergaard, der i Sørensen havde set sin naturlige Efterfølger; men da flere ældre, ansete Videnskabsmænd, som Fausbøll, Vilh. Thomsen og Wimmer, meldte sig som Ansøgere til det ledige Professorat, kunde den unge Mand ikke gaa af med Sejren, og det blev den langt ældre Dr. Fausbøll, der kom til at bestige den ledige Lærerstol. Sørensen var saaledes vedblivende henvist til Informationer, og i nogle Aar underviste han ved forskellige Skoler og Kurser, indtil han efter at have været med til at stifte „Undervisningsanstalten Kjøbenhavn“ samlede hele sit Undervisningsarbejde her.

Mange af hans Elever, der nu findes spredt rundt om i Landet, vil med Taknemmelighed mindes Sørensen og hans ejendommelige frugtbringende Undervisning. Aldrig var denne en hensynsløs Træning blot med det Formaal at kunne glimre til Eksamen med en paaklistret ydre Tilegnelse, men han forstod paa en ypperlig Maade at bruge den paa et Eksamenskursus knapt tilmaalte Tid til at bringe Eleverne saa vidt, som de hver for sig kunde komme i virkelig Tilegnelse. Mangfoldige er de Vidnesbyrd, der efter Prof. Sørensens Død er fremkomne rundt om i Landets Blade fra gamle Elever, der fremhæver hans tankevækkende Undervisning, hvor Alvor var forenet med Mildhed, hans varme og kærlige Hjerte, der med Interesse omfattede dem alle, og den betydelige Indflydelse, han i det hele øvede paa sine Elever.

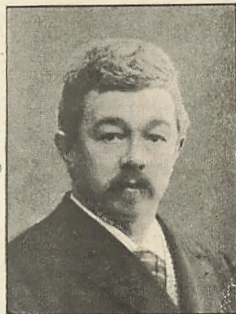
Efter Dr. Sørensens Død er Ledelsen af den sproglige Artiumsa deling overdraget cand. mag. F. G. Petersen.

Foruden Professor Sørensen har Døden berøvet os en anden mangeaarig Medarbejder, nemlig Skoleinspektør J. Rasmussen. I omtrent 22 Aar virkede J. Rasmussen som Lærer ved An-

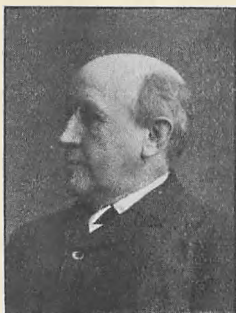
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

H. Biering,
cand. theol., Skoleinspektør.

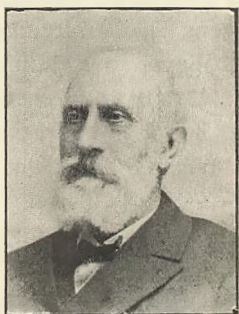
A. L. Christensen,
Læge, Kbhvn.

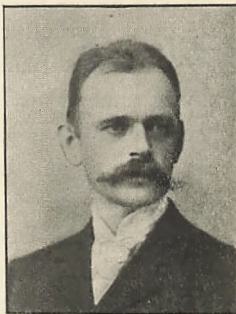
Oscar Hansen,
Dr. phil., Docent.

E. Jessen,
Dr. phil.

O. Arlaud,
cand. phil., fhv. Kontorchef i Ministeriet.

N. Neergaard,
cand. mag., Direktør, M. F.

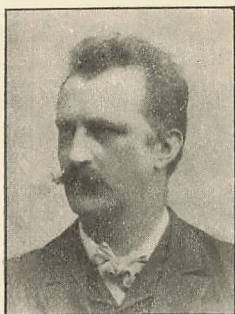
stalten. Han var en Mand med omfattende Kundskaber og sjældne Lærergaver, hvis Undervisning var livlig, vækkende og frugtbringende. Blandt sine Medlærere og talrige Elever har han efterladt sig et smukt og varigt Minde.

Af Anstaltens oprindelige Virksomhedsomraade har vi opgivet Forberedelsen til Skolelærereksamen, som krævede et stort Apparat for sig selv og kun havde lidet tilfælles med de andre Grene af vor Virksomhed og derfor i Længden vanskelig kunde administreres sammen med dem. Vi forudsaa, at det vilde blive os uoverkommeligt selv at bestride denne Opgave; vi havde altsaa Valget mellem at finde en særlig Bestyrer til at tage sig af denne Sag eller helt lade den falde; da vi ogsaa allerede var meget bundne af Hensynet til vore Lokaler, Undervisningsmateriel etc., ansaa vi det for sikrest at begrænse os og opgav denne Undervisning. Ved denne Lejlighed maatte vi give Afkald paa Samarbejdet med flere Lærere, blandt hvilke særlig skal fremhæves de to, som ledede Undervisningen i de to vigtigste af de for denne Afdeling særlige Fag: Pastor A. Kløvborg og nuværende Formand i Borgerrepræsentationen, cand. phil. Herman Trier; for disse Mænds fortrinlige Virksomhed kan vi ikke undlade ved denne Lejlighed at udtale vor oprigtige Tak.

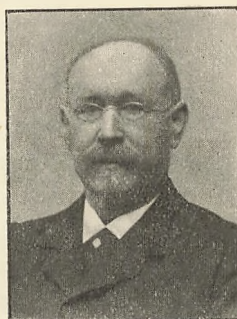
En Tid lang havde vi et særligt Kursus for unge Piger under Ledelse af Frøken Harriet Siesbye. Dette blev senere opgivet, da vi imidlertid var komne til den Overbevisning, at Forholdene var gunstigere for Fællesundervisning, som vi saa indførte over hele Linien, og som har vist sig fuldstændig at svare til vore Forventninger. Frøken Siesbyes dygtige, energiske og overordentlig opofrende Arbejde skyldes det, at dette Kursus faldt heldigt ud, og Anstalten staar i stor Taknemmelighedsgæld til hende for denne hendes Virksomhed.

Af andre Lærere, som har forladt os efter i længere Tid at have bidraget væsentlig til Anstaltens Held og Fremgang ved deres fortrinlige og samvittighedsfulde Undervisning kan vi ikke undlade at fremhæve nuværende Læge Christensen, Docent, Dr. phil. Alfred Lehmann, Direktør, cand. mag. N. Neergaard, Kontorchef O. Arlaud, Dr. phil. E. Jessen, Skoleinspektør Hol-

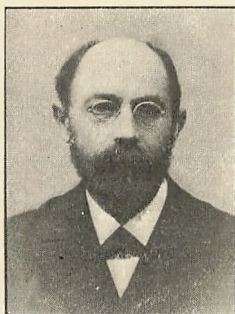
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

Bering Liisberg,
Musæumsinspektør.

F. C. C. Linvald,
Viceinspektør. Kbhvn.

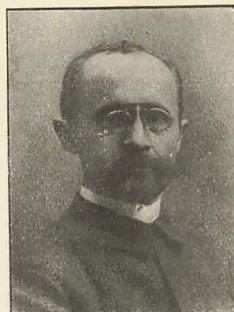
Th. S. Hovgaard,
cand. mag., Ass. ved polyt. Læreanst.

Fru K. Meyer,
cand. mag.

Frk. H. Siesby,
Fhv. Medbestyrerinde.

A. Lomholt,
cand. phil., Adjunkt, Viborg.

ger Biering, Docent, Dr. phil. Oscar Hansen, Adjunkt Olaf Hansen og Lærer R. D. Clemmensen.

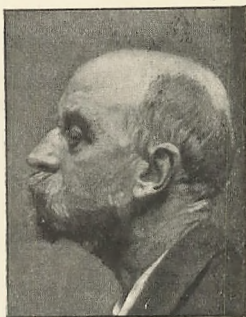
Ogsaa vore nuværende Lærere bringer vi vor oprigtige Tak for det bedst mulige Samarbejde. Nogle af dem har virket ved Anstalten en lang Aarrække, det bedste Bevis paa, forhaabentlig, gensidig Tilfredshed; men ogsaa de yngre har allerede haft Lejlighed til at vise, at de har Evne og Villie til at træde i deres Forgængeres Fodspor.

Selve Undervisningen har selvfølgelig været bestemt af Ex-
amensmaalet, for saa vidt som intet Fag eller Del af et Fag er blevet lært, som ikke kræves til vedkommende Examen, kun til Belysning og bedre Forstaaelse er sligt i Forbigaaende blevet fremdraget, saa vidt Tiden har tilladt det, men er aldrig blevet lært for sin egen Skyld. Dette maa dog ikke forstaaesaaledes, at vi har drevet en hensynsløs Trænering blot med det Formaal at glimre til Eksamen ved en paaklistret ydre Til-egnelse; vi har ment at burde arbejde i Eksamensfordringernes Aand og bruge den knappe Tid til at bringe Eleverne saa vidt, som de hver for sig kunde komme i virkelig Tilegnelse.

Der rettes ofte fra forskellige Sider Anker mod „Kursuslæsning“, der betegnes som forceret og mangelfuld i Tilegnelsen. Vi tror, at disse Anker ikke passer paa Kursusundervisningen i Nutiden. Tidligere, da Kursuselever vandrede Byen rundt fra Lærer til Lærer, havde denne Undervisning sine store Mangler. Nu derimod foregaar Kursusundervisning fra faste Lokaler med tidssvarende Undervisningsmateriel og meddeles af Lærere, som har gjort denne Undervisning til deres Livsopgave. Kursusundervisning stiller store Fordringer til Læreren, der foruden fuldt at beherske sit Stof maa forstaa i Timerne at holde Ele-vens Interesse fangen og samtidig hermed lære Eleven selv at arbejde. Der er næppe nogen Undervisning, der af Eleven ud-kræver et saa stort Selvarbejde som Kursusundervisning; men det at Eleven lærer *at arbejde paa egen Haand* har Betydning langt ud over Eksamen; det kommer ham til Nytte baade i det praktiske Liv og ved hans senere fortsatte Studier.

En meget vigtig Side af vort Arbejde har det været stadig at staa i Samarbejde med Hjemmet. Vi sender regelmæssig

ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

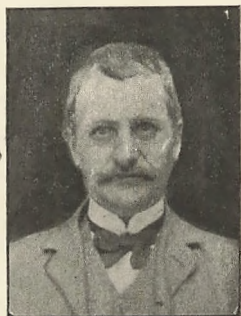
G. N. Blom,
 cand. polyt., Docent ved Kunstakademiet.

Alfred Lehmann,
 Dr. phil., Docent.

N. Christensen,
 cand. mag., Adjunkt, Aalborg.

Martin Laursen,
 cand. mag., Kommunalærer.

O. A. Hovgaard,
 cand. philol. Overlærer. †

J. H. Ravn,
 cand. jur., Birkefuldm., Vordingborg.

Meddelelse til Forældre og Værger om Elevernes Flid, Fremgang og øvrige Forhold. Kun derved kan det opnaas, at eventuelle Misbrug af et eller andet ungt Menneskes Leven paa egen Haand kan standses i Tide. Naar vi i de allerfleste Tilfælde har haft Glæde af vore Elever, baade medens de besøgte Kursus'et og ved de Efterretninger, vi har faaet om deres senere Skæbne, tvivler vi ikke om, at Hjemmenes Medvirkning har været af afgørende Betydning og kan derfor ikke undlade at udtale Ønske om ogsaa fremtidig at finde Støtte hos Forældre og Værger under vort Arbejde for Uddannelsen af de unge, der betros os.

De fleste af dem, der i Aarenes Løb har besøgt vort Kursus, findes nu spredte Landet over som Præster, Læger, Lærere, Ingeniører, Sagførere, Dyrlæger, Jernbane- eller Postembedsmænd eller i lignende praktiske Livsstillinger, og ikke sjælden faar vi Bud og Hilsen fra disse vore gamle Elever gennem nye, som kommer ind til os. Hvis disse Linier skulde naa ud til nogle af de gamle „Københavnere“, vil vi hermed sende dem vor Genhilsen og takke dem, fordi de mindes os endnu.

*

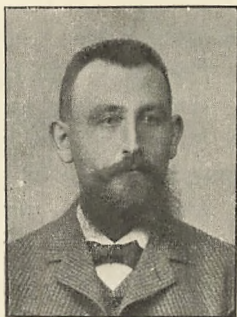
*

*

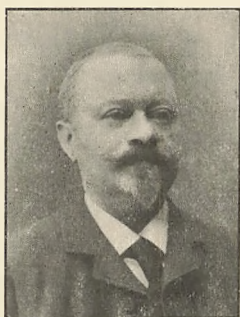
Til Minde om de svundne 25 Aars Arbejde agter vi Lørdag den 6te Juli d. A. at afholde en festlig Sammenkomst for forhenværende og nuværende Lærere og Elever. Eventuelle Deltagere bedes sende os Meddelelse herom, hvorefter fornødne Oplysninger skal blive tilstillet.

Alle forhenværende Elever vil faa dette Program sendt, naar de opgiver os Adressen.

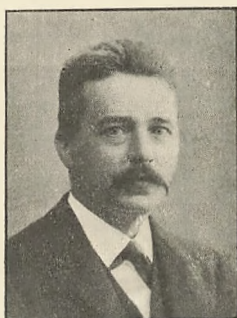
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

Otto K. H. Larsen,
 cand. mag., Adjunkt, Aarhus.

H. P. Knudsen,
 Kommunelærer, Kbhvn.

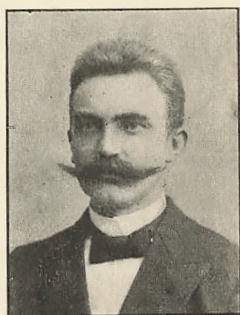
C. M. Hessel,
 cand. theol., Kommunelærer.

J. V. Hoff,
 cand. jur.

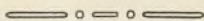

Karl Larsen,
 cand. theol. †

J. Lomborg,
 Kommunelærer.

AARSBERETNING OG PROGRAM

UNDERVISNINGSANSTALTEN „KJØBENHAVN“

oprettedes i Aaret 1882 og har siden sin Oprettelse været besøgt af 1461 Elever. Sidste Skoleaar var Elevantallet 131, deraf 27 kvindelige.

Ialt har 37 Elever sidste Skoleaar bestaaet Eksamen, nemlig 21 Almindelig Forberedelseseksamen, 6 Eksamen Artium (3 af math. og 3 af sproglig Retning), 7 Tillægsprøver, 3 IV. Kl. Eksamen.

Undervisningen omfatter følgende Kursus:

- I. Almindelig Forberedelseseksamen,**
- II. Eksamen Artium og 4de Klasses Eksamen,**
- III. Adgangseksamen til polyt. Lærestalt,**
- IV. Tillægsprøver.**

For at kunne optages paa de forskellige Begynder-Hold kræves intet bestemt Maal af Kundskaber. Der optages Elever fra Folkeskoler, Folkehøjskoler, Fortsættelsesskoler og højere Skoler. Nye Kursus til de forskellige Hold oprettes i Midten af August, i Begyndelsen af Novbr., Jan. og Maj. Foruden til disse 4 Optagelsestider kan enkelte Elever forøvrigt optages til enhver Tid.

Af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet er der tilstaaet Undervisningsanstalten følgende **Begunstigelser:**

Ret til Dimission med begrænset Pensum i Lighed med de dimissionsberettigede lærde Skoler.

I Latin til Artium og 4de Kl. Eksamen er Fordringerne nedsatte til ca. 3 Femtedele af det for Privatister sædvanlige Pensum.

I Oldnordisk til Artium er Fordringerne nedsatte til ca. Halvdelen af det for Privatister sædvanlige Pensum.

Denne Begunstigelse vil imidlertid ikke uden særlig ministeriel Dispensation kunne tilstaaes Elever, der er udgaaede af en eksamensberettiget Skoles III eller V Klasse mindre end et Aar før Dimissionen.

I Græsk til Artium er Fordringerne nedsatte til det samme Minimum, der kræves ved de dimissionsberettigede lærde Skoler.

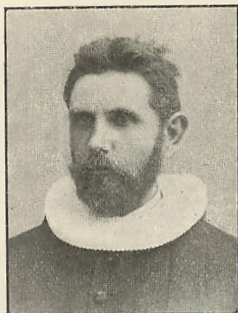

EN GRUPPE ELEV

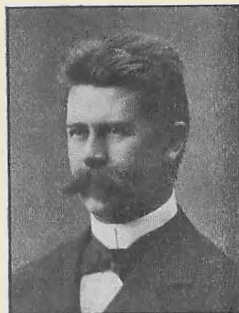

AF 1907-HOLDENE

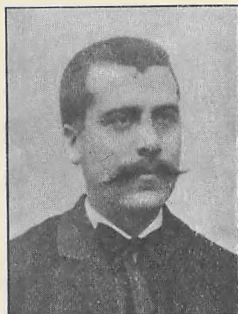
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

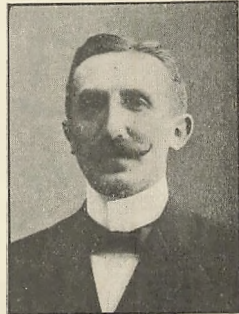
J. T. Bollerup,
 cand. theol., Provst til Voer og Nim Herreder.

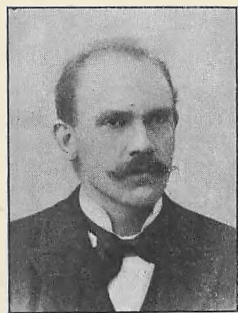
P. Agertoft,
 cand. mag.

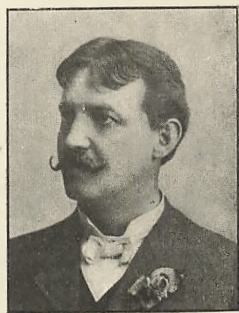
J. Grønbæk,
 cand. mag.

H. Schaldemose-Nielsen,
 cand. mag., fhv. Adjunkt.

F. B. Blands,
 cand. phil., Kommunalærer.

Olaf Hansen,
 cand. mag., Adjunkt, Aarhus.

Eksamensbestemmelser.

Ved de forskellige Eksaminer gives følgende Specialkarakterer: ug = 8 Points; ug ÷ = $7\frac{2}{3}$; mg + = $7\frac{1}{3}$; mg = 7; mg ÷ = $6\frac{1}{3}$; g + = $5\frac{2}{3}$; g = 5; g ÷ = $3\frac{2}{3}$; tg + = $2\frac{1}{3}$; tg = 1; tg ÷ = ÷ $1\frac{2}{3}$; mdl + = ÷ $4\frac{1}{3}$; mdl = ÷ 7; mdl ÷ = ÷ $12\frac{1}{3}$; slet + = ÷ $17\frac{2}{3}$; slet = ÷ 23.

I. Den almindelige Forberedelseseksamen.

1. Der forberedes til denne Eksamen og dens Tillægsprøver*) **3 Gange aarlig (Januar, Juni og Oktober)**, og en begavet Elev vil med de i Borger- og Almueskolen erhvervede Kundskaber kunne tage den paa ca. $1\frac{1}{2}$ Aar. Dog vil Elever med særlig gode Forkundskaber kunne tage den paa kortere Tid; saaledes har flere Elever fra forskellige af Landets Højskoler med godt Resultat taget denne Eksamen efter en Forberedelse fra Midten af August til næstfølgende Juni; men for at dette skal kunne lykkes, maa vedkommende ved sin Indtrædelse først og fremmest kunne skrive nogenlunde korrekt dansk Diktat, have nogle Kundskaber i Historie, Geografi og Matematik samt være i Besiddelse af gode Evner og alvorlig Vilje.

For at kunne indstilles til Prøven maa mandlige Elever mindst fylde 15 Aar, kvindelige 17 Aar, senest henholdsvis 31te Januar, 18de August og 30te November i det løbende Aar. Kvindelige Elever kan dog under særlige Omstændigheder faa Dispensation for et Tidsrum af indtil 3 Maaneder.

Eksamenen kan ikke tages om før efter $\frac{1}{2}$ Aars Forløb; de nævnte Tillægsprøver dog i enhver Eksamenstermin.

Denne Eksamen kan tages med **to** (Engelsk og i Alm. Tysk, sjældn Fransk) eller **tre fremmede** Sprog (Engelsk, Tysk og Fransk).

Den fordres for Tiden som Forberedelseseksamen til polyteknisk Lærestalt, Veterinær- og Landbohøjskolen, farma-

*) Disse Tillægsprøver kunne ogsaa under særlige Forhold tages i Marts—April.

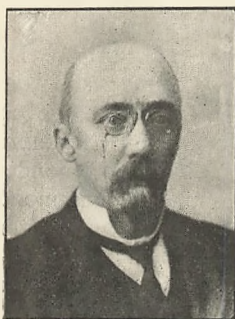
ANSTALTENS FORHENVÆRENDE LÆRERE

E. Kaper,
cand. mag., Adjunkt, Metropolitanskolen.

Fr. Thomassen, R., Justitsraad,
cand. phil., Bestyrer af Dansk Skolemuseum.

R. D. Clemmensen,
Lærer, Bogholder.

Anker Jensen,
cand. mag., Lærer.

Kaalund-Jørgensen,
cand. mag., Lærer.

A. Schmidt,
cand. mag., Lærer.

ceutisk Eksamen, Tandlægeeksamen den juridiske Fællesprøve ved Universitetet, Holmens Maskinværksteder samt til Ansættelse ved Jærnbane-, Post- og Telegrafvæsenet, og den er Adgangseksamen til Officersskolens næstældste Klasse — eventuelt med Tillægsprøve i enkelte Fag.

For at bestaa kræves med 2 fremmede Sprog $65\frac{2}{3}$ Points, med 3 fremmede Sprog $69\frac{1}{3}$ Points; Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst $17\frac{1}{3}$ Points.

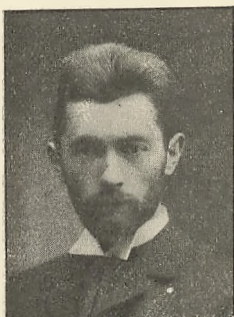
2. Alm. Forberedelseseksamen med 2 nyere Sprog kan suppleres med en **Tillægsprøve** i det 3dje, naar der i dette opnaas mindst „g“, og Karaktererne til Alm. Forberedelseseksamen ved Tilkomsten af dette „g“ fyldestgøre de ovennævnte Betingelser; et Overskud over „g“ i Tillægsprøven kan ikke supplere manglende Points i Karaktererne til Alm. Forberedelseseksamen.

3. De, der vil tage **Adgangseksamen til den polytekniske Lærestanstalt**, samt de, der vil være **Skovbrugs-, Landinspektør-, Dyr læge-, Tandlægeelever og Farmaceuter**, maa have bestaaet med tre fremmede Sprog med 80 Points (eller 2 Sprog med 75 Points og Tillægsprøve i det 3dje med „godt“), hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modersmaalet og „godt“ (10 Points) i dansk Stil. — Dyr læge-, Tandlægeelever og Farmaceuter skal tillige bestaa en Tillægsprøve i Latin med „godt“.

4. Alm. Forberedelseseksamen svarer desuden til **1ste Del af Artium (4de Kl. Eks.)**, naar den er bestaaet med 3 fremmede Sprog med ialt 80 Points og „godt“ (10 Points i baade mundtlig og skriftlig Dansk, samt for den sproglig-historiske Retnings Vedkommende med 40 Points i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie, Geometri og Aritmetik, — for den matematisk-naturvidenskabelige Retnings Vedkommende med 30 Points i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie — samt suppleres med en Tillægsprøve, henholdsvis i Latin og Græsk eller i Latin (se ndfr.).

5. Den, som har **Skolelærereksamen** med „meget duelig“ eller **afsluttende Lærer- eller Lærerindeprøve** ved et Seminarium (Bekendtg. af 8de Juni 1894 med gennemsnitlig 7 Points, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Engelsk, Tysk og Fransk med „godt“ i hvert Sprog erhverve de Rettigheder, som almindelig Forberedelseseksamen giver, forudsat at Karaktererne i Dansk samt de under 4 nævnte Faggrupper fyldestgøre de for Alm. Forberedelseseksamen gældende Betingelser. Eksamen i Sprog til Skolelærereksamen fritager ikke for den nævnte Tillægsprøve i 3 nyere Sprog.

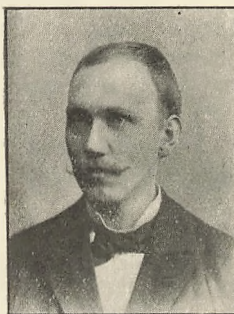
ANSTALTENS NUVÆRENDE LÆRERE

E. Larsen,)*

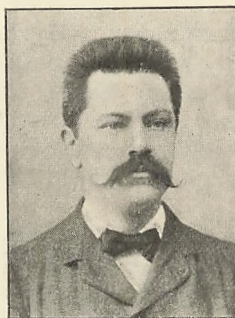
Magister, Ass. ved Landbohøjskolen.

H. C. Christiansen,

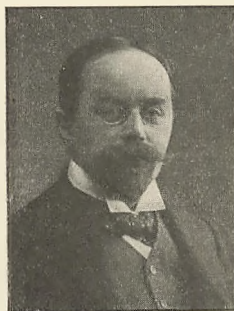
cand. mag., Bestyrer af math. Artiumsafd.

F. G. Petersen,

cand. mag., Bestyrer af spr. Artiumsafd.

Carl Hjort,

cand mag., Rigsdagsstenograf.

A. Brahde,

cand. mag., Lærer.

H. Goldman,

cand. mag., Ass. i Statens Livsforsikringsanst.

*) Ophørte ved Anstalten i 1905.

En Tillægsprøve med 2 nyere Sprog kan suppleres med en Tillægsprøve i det 3dje paa samme Betingelser som Alm. Forberedelseseksamen med 2 nyere Sprog (se 4). Det samme opnaas ved **Skolelærerindeeksamen** med „meget duelig“ med den samme Tillægsprøve samt en Tillægsprøve i Aritmetik, Geometri og Naturlære (samlet Pointstal mindst 35).

De, som udenfor de ovennævnte Tilfælde maatte ønske at benytte en efter de gamle Bestemmelser bestaaet Eksamen til at gaa videre med, maa ansøge om Dispensation hos Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet (paa stemplet Papir til 65 Øre).

Ved Forberedelsen bruges følgende Bøger:

Dansk: Sigurd Müllers Haandbog i den danske Literatur Schneekloths Dansk Sproglære. P. Dahlberg: Store Lærebog i Geografi (sidste Udgave). Rasmussen og Højbergs Danmarks Geografi. Et Atlas. Schwanenflügel: Mindre Lærebog i Historie I. II. Et historisk Atlas. Bierings Repetitionsudtog, Julius Petersens Aritmetik I. II. Julius Petersens Geometri, 8de Udgave. Ellingers Fysik, 6te Udgave. Boas Zoologi. V. Poulsens Lærebog i Botanik. Ad. Hansen og J. Magnusen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere I. II. med Glosarium. Listovs Læsestykker med do. Bojsens engelske Digte, 2den Udgave. Kapers tyske Læsebog for de første Begyndere. Kapers tyske Læsebog. Kapers tyske Grammatik (6te eller senere Udgave). I Fransk: Jungs Elementarbog, Cohens og Kapers franske Læsestykker og Jungs Grammatik.

Samtlige Bøger kunne faas brugte for 30 Kr.

II. Artium.

Denne Eksamen tages i to Dele:

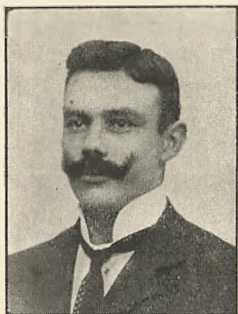
A. **IV Klasses Eksamen** (eller **almind. Forberedelseseksamen** med Tillægsprøver, se ovfr.).

B. Afgangseksamen, enten **sproglig-historisk** eller **matematisk naturvidenskabelig**.

Eksamenstiden er Juni-Juli, under særlig Omstændigheder Januar.

Elever uden Forberedelseseksamen vil behøve $1\frac{1}{2}$ —2 Aar for at tage IV Kl. Eksamen og derefter 1 eller 2 Aar til Forberedelsen til sidste Del af Artium.

ANSTALTENS NUVÆRENDE LÆRERE

J. Gandil,
Forstkandidat, Lærer.

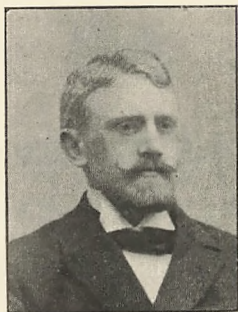
E. Uhrbrand,
cand. phil., Kommunelærer.

N. Mathiesen,
cand. mag., Lærer.

H. Sørensen,
cand. mag., Lærer.

Arthur Christensen,
Dr. phil., Lærer.

Frk. Lydia Andersen,
cand. phil., Lærerinde.

A. IV Klasses Eksamen.

1. **Fagene** er: Dansk Stil, Tysk, Fransk, Latin, Historie, Geografi, Naturhistorie, Aritmetik (skriftlig og mundtlig), Geometri (skriftlig og mundtlig); hertil kommer endvidere for den sproglig-historiske Retnings Vedkommende Græsk, for den matematisk-naturvidenskabelige Retnings Vedkommende Naturlære.

Til at bestaa kræves 55 Points og „godt“ i dansk Stil; desuden maa man have opnaaet 20 Points i Afslutningsfagene (for den sproglig-historiske Retnings Vedkommende Tysk, Geografi, Naturhistorie, Aritmetik og Geometri, — for den matematisk-naturvidenskabelige Retnings Vedkommende Tysk, Geografi, Naturhistorie og Latin, det sidstnævnte regnet dobbelt). Den, der har faaet 55 Points og „godt“ i dansk Stil, men under 20 Points i Afslutningsfagene, kan dog i visse Tilfælde faa Lov at tage Prøven i Afslutningsfagene om ved samme Skole ved det nye Skoleaars Begyndelse; ligeledes kan den, der har faaet ialt 55 Points og 20 Points i Afslutningsfagene, men under „godt“ i dansk Stil, i visse Tilfælde faa Lov at tage Prøven i dansk Stil om ved samme Skole ved det nye Skoleaars Begyndelse.

For at indstilles til Prøven maa Eleven mindst fylde 15 Aar senest 19. August i det løbende Aar. (Aldersdispensation kan gives af Ministeriet).

Anm. 4de Kl. Eks. med $47\frac{2}{3}$ Points og mindst „godt ÷“ i dansk Stil gælder lige med alm. Forberedelseseksamen med $69\frac{1}{3}$ Points.

2. Elever med alm. Forberedelseseksamen (bestaaet som angivet ovenfor under l. 4) vil behøve mindst et Aar for at tage Tillægseksamen og derefter et Aar til Afslutning. **Tillægsprøven** omfatter:

a. For den matematisk-naturvidenskabelige Retning en Prøve i Latin; b. for den sproglig-historiske Retning en Prøve i Latin og i Græsk. Til at bestaa kræves „godt“ i hvert Sprog. Denne Prøve tages bedst i Juni-Juli, men kan ogsaa tages i Januar.

3. Seminarister og Lærerinder (se ovenfor under l. 5) med „meget duelig“ eller „mg.“ i Hovedkarakter etc. vil behøve et Aar for at tage **Tillægspøve** i Engelsk, Tysk og Fransk (se ovenfor) samt en af de under 2 nævnte Tillægspøver (Latin eller Latin og Græsk). Derefter vil der medgaa et Aar til Afslutning.

4. Den, der gaar ud af en lærd Skole uden at være opflyttet i 5te Klasse eller erklæret moden til Optagelse deri, kan først indstilles til Afgangseksamen (sidste Del af Artium) 2 hele Aar efter hans Udgang af Skolen.

5. Den, der gaar ud af en lærd Skoles 5te eller 6te Klasse, kan indstilles til Afgangseksamen et Aar efter hans Udgang af Skolen.

6. Polytekniske Eksaminander og dermed ligestiliede kan blive Studenter af sproglig-historisk Retning ved Prøve i dansk Stil, Latin, Græsk, Historie og Fransk. — og af matem.-naturv. Retning ved en Prøve i de samme Fag undtagen Græsk (Latin som til 4de Kl. Eks.) og eventuelt Naturlære.

B. Afgangseksamen.

Fagene er for begge Retninger: Dansk Stil (fri og bunden), Dansk, Fransk, Engelsk (el. Tysk), Historie — særlig for den sproglig-historiske: Latin (Version, læst, ulæst), Græsk, Fysik — særlig for den matematisk-naturvidenskabelige: Aritmetik (skriftlig og mundtlig), Geometri (skriftlig og mundtlig), Fysik (mekanisk og chemisk).

Til at bestaa kræves: til 1ste Karakter med Udmærkelse: 105 Points, til 1ste Karakter: 84 Points, til 2den Karakter: 70 Points, til 3dje Karakter: 56 Points.

For at kunne indstille sig til sidste Del af Artium maa Dittenden mindst fylde 17 Aar senest inden Udgangen af August i det løbende Aar; ellers maa der søges Dispensation hos Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

De, som har taget Artium af den **sproglig-historiske** Retning, har Adgang til at indstille sig til alle Fakultetseksamina ved Universitetet; de, som har taget Artium af den **matematisk-naturvidenskabelige** Retning, kan indstille sig som Eksaminander ved den polytekniske Lærestanstalt, desuden til statsvidenskabelig og medicinsk Embedseksamen, samt nogle Retninger af Skoleembedseksamen; men til den theologiske kun, naar de ved Universitetet underkaster sig en Tillægseksamen i Latin og Græsk.

De, som har taget Artium af den sproglig-historiske Retning, kan ved en **Tillægsprøve** i Matematik og Fysik (med Gennemsnitskarakteren „g“) opnaa samme Rettigheder som de, der har taget Artium af den matem.-naturv. Retning (kan altsaa indstille sig som Eksaminander ved den polytekniske

Læreanstalt). Denne Tillægsprøve afholdes ved de dimissionsberettigede Latinskoler.

Til 4de Kl. Eks. og Artium bruges følgende Bøger:

Forchhammer: Latinsk Læsebog for de første Begyndere. Madvig: Latinsk Grammatik (forkortet Udgave). Iversen: Latinske Stiløvelser. Caesar: de bello Gallico. Ovids Metamorfoser (Blochs Udvalg). Hude: Græsk Elementarbog. Berg og Hude: Græsk Grammatik. Jung: Fransk Elementarbog. Jung: Fransk Grammatik. Jung: Stiløvelser. Cohen og Kaper: Franske Læsestykker for Mellemlærerne. Schwanenflügel: Mindre Lærebog i Historien I-II. Fr. Nielsen: Den nyere Tids Historie. Thrige: Lærebog i Oldtidens Historie. Thrige: Lærebog i Nordens Historie. Wimmer: Oldnordisk Læsebog og Grammatik (forkortet Udg.). Ellinger: Fysik. De øvrige Bøger (Græsk, Latin, Dansk, Fransk, Engelsk, Tysk) vil blive opgivne ved Skoleaarets Begyndelse. Til 4de Kl. Eksamen bruges de samme Bøger (Engelsk undtagen) som til alm. Forberedelseksamen.

(Kun til matem. Artium). Jul. Petersen: Trigonometri, analytisk Geometri og Konstruktionsopgaver. C. Juel: Stereometri. Ad. Meyer: Algebra. Barmwater: Fysik. Barmwater: Astro-nomi. Ellinger: Optik.

III. Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt.

Denne Eksamen kan tages af dem, der har bestaaet Almindelig Forberedelseksamen med 3 fremmede Sprog med 80 Points (eller 2 Sprog med 75 Points og Tillægsprøve*) i det 3dje med „godt“, hvoraf $7\frac{1}{3}$ for Modersmaalet og „godt“ (10 Points) i dansk Stil, og er nødvendig for dem, der vil uddanne sig ved den polytekniske Læreanstalt til Ingeniører, Mekanikere, Kemikere o. s. v. Undervisningstiden er 1 Aar, og Fagene er: (Fransk), Aritmetik, Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri, Konstruktionsopgaver, Fysik og Astronomi.

De benyttede Bøger er de samme som dem, der for de angivne Fag benyttes til matem.-naturv. Artium.

IV. Tillægseksaminer.

Bestemmelserne om de forskellige Tillægsprøver er anførte foran under Afsnittene „Alm. Forberedelseksamen“ og „Artium“

*) Denne Tillægsprøve kan tages samtidig med Adgangseksamen.

Dimission.

Til Artium, 4de Klasses Eksamen og Alm. Forberedelseseksamen kræves Dimission. Indmeldelsen til Eksamen maa være ledsaget af Daabsattest og eventuelt Eksamensbeviser for bestaaede Forprøver, samt af Dimissors paa et af Ministeriet autoriseret Skema paa Ære og Samvittighed udfærdigede Vidnesbyrd om, at han anser vedkommende for moden til Prøven, og at der ikke er Dimissor noget bekendt om ham, som kunde gøre ham uværdig til at indstilles til Prøven. Dimissor maa i hele det sidste Skoleaar før Eksamen have ledet Dimittendens Undervisning. Han maa desuden ved Samraad med sine Medlærere have overbevist sig om Eksaminandens Modenhed i hvert enkelt Fag. Dimissor kan tilbagekalde sit Vidnesbyrd indtil 14 Dage før Eksamens Begyndelse.

Dimissionen til Almindelig Forberedelseseksamen. Vidnesbyrdet udstedes af Kursus'ets Bestyrer efter Samraad med hans Medlærere. Dimittenden maa have modtaget Undervisning hos Dimissor i mindst 6 Maaneder, regnet til den Dag, da Vidnesbyrdet udstedes (for dem, der vil tage Eksamen om, kræves kun 3 Maaneder til det ny Vidnesbyrd*).

Betalingsvilkaarene m. m.

I. a. Almindelig Forberedelseseksamen:

- 1) med 2 fremmede Sprog 200 Kr. aarlig
- 2) for Fransk betales særskilt..... 40 - —

I. b. Tillægsprøver til Alm. Forberedelseseksamen og Skolelærereksamen:

- 3) Latin og Fransk for Farmaceuter, Tandlæger og Dyrslæger samt Polyteknikere 2 Kr. maanedlig for hver ugentlig Time.
- 4) 2 nyere Sprog 120 - —
- 5) Latin til 4de Kl. Eksamen 120 - —
- 6) Latin og Fransk til 4de Kl. Eksamen 170 - —
- 7) Latin og 3 nyere Sprog 250 - —

*) Hermed maa ikke forveksles Dimissionsreglerne for Skoledisciple, som skal have deltaget fuldstændig i Undervisningen ved en eksamensberettiget Realskole i de sidste 3 Aar før Eksamen, og deraf i mindst de 2 sidste Aar ved den Skole, hvor Vedkommende skal tage Eksamen.

8) Latin og Græsk	180 Kr. aarlig
9) Latin, Græsk og Fransk	220 - —
10) Latin, Græsk og 3 nyere Sprog	300 - —

II. Artium og dertil hørende Tillægsprøver:

11) 4de Klasses Eksamen	320 Kr. aarlig
12) Sproglig-historisk Artium	320 - —
13) Matematisk-naturvidenskabelig Artium	320 - —
14) Tillægsprøve i Latin for Jurister	150 - —
15) Tillægsprøve i Latin og Græsk for Teologer	220 - —

III. Polyteknisk Adgangseksamen og dertil hørende

Tillægsprøve:

16) Polyt. Adgangseksamen uden Fransk	150 Kr. aarlig
17) Polyt. Adgangseksamen med Fransk	200 - —
18) Tillægsprøve for polyt. Eksaminander	200 - —

Ovenstaaende Betalingsvilkaar regnes for Skoleaaret fra Midten af August til næste Sommerferie og erlægges i 10 — eller efter speciel Aftale i 12 — maanedlige Rater (August—Maj inkl.) ved Undervisningens Begyndelse i August og derefter i Begyndelsen af de følgende Maaneder. Elever, der indtræder paa Kursus efter August, betaler ogsaa for Juni Maaned sammen med Betalingen for Maj. Elever, der tager Eksamen i Januar, betaler ogsaa for denne Maaned.

I Brændepenge og til Fornylse af Materiel etc. betaler enhver Elev 2 Kr. halvaarlig (1. Novbr. og 1. Februar).

I Indskrivningspenge betales 2 Kr., som erlægges ved Indmeldelsen.

Udmeldelse kan kun ske med en fuld Maanedes Varsel, saa at der betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og for den følgende. Udmeldelser modtages ikke efter 1ste April for det løbende Undervisningsaar.

Moderation. For Elever fra Københavns Kommuneskoler og tilsvarende Skoler i København og Frederiksberg nedsættes Betalingen til Alm. Forberedelseksamen til 150 Kr. aarlig uden Fransk (med Fransk 180 Kr. aarlig).

Samlinger. Anstalten er i Besiddelse af fyldige Samlinger til Geografi, Naturhistorie og Fysik. Botanik læses fra April til Oktober og gennemgaas ved Hjælp af Planter fra den nærliggende botaniske Have.

Fysiske samt astronomiske Førelisninger og Øvelser foregaa dels paa polyteknisk Lærestalt, dels paa Universitetets fysiske Laboratorium og det private Observatorium.

Undervisningslokaler. Anstalten har sin egen Skolebygning i Villaaen, Stockholmegade 7, med gode og tidssvarende Lokaler.

Undervisningstiden er som Regel fra 8—2.

Vidnesbyrd. Fire Gange om Aaret (Oktober, Jul, Paaske og før Sommerferien) tilstilles Forældre eller Værger et Vidnesbyrd om Elevens Standpunkt og Flid.

Kost og Bolig kan faas for ca. 42 Kr. maanedlig.

Fagenes Fordeling er egentlig følgende:

Fagene	Sproglig Artium	Matematisk Artium	4de Kl. sproglig	4de Kl. matematisk	Præliminæreksamen	Ældste Hold	Mellemste Hold	Yngste Hold	Adg.-Eks. til polyt. Lærestalt
Latin	8		6	6					
Græsk	6		6						
Fransk	5	5	4	4	4	3	3	4	
Engelsk	2	2			4	3	3		
Tysk			4	4	3	3	3		
Dansk	4	4	3	3	3	3	3		
(Oldnordisk)									
Historie	4	4	3	3	4	3	3		
Geografi			3	3	3	2	2		
Naturhistorie			3	3	3	3	3		
Fysik	3	6		3	3	2	2	6	
Matematik									
(Astronomi)	1	11	6	6	6	6	6	10	
Regning					3	3	3		
Tilsammen	33	32	38	35	36	31	31	20	

Lærerne ved Anstalten er:

- Lydia Andersen*, cand. phil., Lærerinde.
A. Brahde, cand. mag.
Arthur Christensen, Dr. phil.
H. C. Christiansen, cand. mag.
Joh. Gandil, Forstkandidat.
H. Goldmann, cand. mag.
L. Gottschalk, Ingeniørkaptajn, R., DM.
C. Hjorth, cand. mag.
K. M. Klausen, Lærer med udv. Eksamen.
N. Mathiesen, cand. mag.
T. Nørregård, stud. mag.
F. G. Petersen, cand. mag.
R. P. Rasmussen, Kommune­lærer.
M. Uhrbrand, cand. phil. Kommune­lærer.

H. C. Christiansen,
 cand. mag.,
 Livjægerallé 4, 4. Ø.

F. G. Petersen,
 cand. mag.,
 Abildgaardsgade 39. Ø.

L. Gottschalk,
 Ingeniørkaptajn,
 Toldbodvej 6, 2. K.

R. P. Rasmussen,
 Kommune­lærer
 Blegdamsvej 24, 2. N.
 Telefon 21,185 (sikrest 2-3).

Bestyrelsen træffes hver Skoledag fra 8—2.
